2026/1335

17.6.2026

LEASUITHE AR RIALACHA NÓS IMEACHTA NA CÚIRTE BREITHIÚNAIS [2026/1335]

DÉANANN AN CHÚIRT BHREITHIÚNAIS,

ag féachaint don Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh, agus go háirithe don séú mír d'Airteagal 253 de,

ag féachaint don Chonradh ag bunú an Chomhphobail Eorpaigh do Fhuinneamh Adamhach, agus go háirithe Airteagal 106a(1) de,

ag féachaint don Phrótacal ar Reacht Chúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh, agus go háirithe Airteagal 63 de,

de bhrí gur cheart, mar gheall ar cheisteanna a bhaineann le cásanna ina n-údaraítear do na Ballstáit a dteanga oifigiúil féin a úsáid in imeachtaí os comhair na Cúirte, raon feidhme an mhaolaithe dá bhforáiltear in Airteagal 38(4) de na Rialacha Nós Imeachta a shoiléiriú agus a shonrú go mbaineann an fhéidearthacht atá ag na Ballstáit a dteanga oifigiúil féin a úsáid le gach cás ina bhfuil siad rannpháirteach agus le gach iarraidh, iarratas nó caingean a thugtar os comhair na Cúirte, lena n-áirítear achomhairc a thugtar faoi Airteagail 56 nó 57 den Phrótacal ar Reacht Chúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh,

de bhrí gurb iomchuí, ina theannta sin, foirmiúlachtaí áirithe atá leagtha síos sna Rialacha Nós Imeachta a chuíchóiriú nó a scriosadh, toisc go bhfuil siad iomarcach mar thoradh ar fhorbairtí teicneolaíochta le déanaí, nó mar gheall ar an ualach oibre a ghabhann leo agus an tionchar a bhíonn acu ar fhad na n-imeachtaí,

de bhrí gur cheart, chuige sin, an oibleagáid miontuairiscí a tharraingt suas a theorannú d'éisteachtaí agus gur cheart idirdhealú a dhéanamh idir na foirmiúlachtaí is gá i gcás ina n-atosófar an chuid ó bhéal den nós imeachta agus na foirmiúlachtaí níos éadroime is infheidhme i gcás ina dtosófar an chuid sin,

de bhrí gurb iomchuí freisin ceachtanna a fhoghlaim ó chásdlí na Cúirte Breithiúnais maidir le rúndacht agus an oibleagáid ordú a ghlacadh a bhaint den Chúirt Bhreithiúnais i gcás, i gcomhthéacs achomhairc, ina ndéanann páirtí amháin sna himeachtaí iarratas ar an láimhseáil rúnda chéanna i ndáil le páirtí eile agus a dheonaigh an Chúirt Ghinearálta ag an gcéad chéim,

de bhrí gurb iomchuí freisin an taithí a fuair an Chúirt ar bhás Breithimh nó ar imeacht comhuaineach roinnt Breithiúna a chur san áireamh agus foráil a dhéanamh don fhéidearthacht go ndeimhneoidh Uachtarán fhoirmíocht na Cúirte gur ghlac Breitheamh nach bhfuil in ann doiciméad bunaidh an bhreithiúnais nó na Tuairime a shíniú a thuilleadh páirt i bpléití na foirmíochta sin,

de bhrí gurb iomchuí, ar deireadh, bainistiú cásanna atá faoi réir an tsásra maidir le ligean d'achomharc dul ar aghaidh a éascú agus dáileadh níos cothroime an ualaigh oibre idir na Breithiúna go léir a áirithiú tríd an dáta atá le cur san áireamh chun comhdhéanamh an Dlísheomra a chinneann ar chóir ligean d'achomhairc dul ar aghaidh a chinneadh a leasú, agus an comhdhéanamh sin á bhunú de réir an dáta a cheaptar Breitheamh mar Bhreitheamh is Rapóirtéir, agus ní de réir an dáta a chuirtear isteach an t-iarratas go ligí don achomharc dul ar aghaidh,

le formheas ón gComhairle arna thabhairt an 11 Bealtaine 2026,

NA LEASUITHE SEO A LEANAS AR A RIALACHA NÓS IMEACHTA A GHLACADH:

Airteagal 1

Leasaítear leis seo Rialacha Nós Imeachta na Cúirte Breithiúnais an 25 Meán Fómhair 2012 ([1]) mar seo a leanas:

1) Cuirtear an méid seo a leanas in ionad Airteagal 38(4):

'4. D'ainneoin a bhfuil roimhe seo, beidh Ballstát i dteideal a theanga oifigiúil a úsáid agus é ag glacadh páirt in imeachtaí réamhrialaithe, nuair a bheidh sé ag idiragairt i gcás nó in imeachtaí os comhair na Cúirte nó ag cur aon iarraidh, iarratas, caingean nó achomharc faoina bráid. Beidh feidhm ag an bhforáil seo maidir le doiciméid i scríbhinn agus ráitis ó bhéal. Féachfaidh an Cláraitheoir chuige go gcuirfear aistriúchán ar fáil i dteanga an cháis i ngach cás.'.

2) Cuirtear an méid seo a leanas in ionad Airteagal 38(5):

'5. Údaraítear do Stáit ar páirtithe i gComhaontú LEE iad, seachas Stáit ar Ballstáit iad, agus d'Údarás Faireacháin CSTE ceann de na teangacha atá luaite in Airteagal 36 a úsáid, de rogha ar theanga an cháis, nuair a bheidh siad ag glacadh páirt in imeachtaí réamhrialaithe, nuair a bheidh siad ag idiragairt i gcás nó in imeachtaí os comhair na Cúirte nó ag cur aon iarraidh, iarratas nó achomharc faoina bráid. Beidh feidhm ag an bhforáil seo maidir le doiciméid i scríbhinn agus ráitis ó bhéal. Féachfaidh an Cláraitheoir chuige go gcuirfear aistriúchán ar fáil i dteanga an cháis i ngach cás.'.

3) Cuirtear an méid seo a leanas in ionad Airteagal 83:

'*Airteagal 83*

An chuid ó bhéal den nós imeachta a thosú nó a atosú

Féadfaidh an Chúirt tráth ar bith, tar éis di an tAbhcóide Ginearálta a éisteacht, a chinneadh go dtosófar an chuid ó bhéal den nós imeachta nó a ordú go n-atosófar an chuid sin, go háirithe má mheasann sí nach bhfuil dóthain faisnéise os a comhair, nó i gcás, tar éis clabhsúr a chur leis an gcuid sin den nós imeachta, ina dtíolacfaidh páirtí fíoras nua a mbeidh a chineál ina thoisc chinntitheach ar bhreith na Cúirte nó i gcás ina gcaithfear an cás a chinneadh ar bhonn argóint nár pléadh idir na páirtithe agus na daoine leasmhara dá dtagraítear in Airteagal 23 den Reacht.'.

4) Cuirtear an méid seo a leanas in ionad Airteagal 84:

'*Airteagal 84*

Miontuairiscí na n-éisteachtaí

1. Ullmhóidh an Cláraitheoir miontuairiscí ar gach éisteacht. Síneoidh an tUachtarán agus an Cláraitheoir na miontuairiscí. Beidh na miontuairiscí ina dtaifead oifigiúil.

2. Féadfaidh na páirtithe agus na daoine leasmhara dá dtagraítear in Airteagal 23 den Reacht na miontuairiscí a iniúchadh sa Chlárlann agus cóipeanna díobh a fháil.'.

5) Cuirtear an méid seo a leanas in ionad Airteagal 88:

'*Airteagal 88*

Breithiúnas a fhógairt agus a sheirbheáil

1. Fógrófar an breithiúnas i gcúirt oscailte.

2. Síneoidh an tUachtarán, na Breithiúna a ghlac páirt sna pléití agus an Cláraitheoir doiciméad bunaidh an bhreithiúnais. I gcás nach féidir le Breitheamh a ghlac páirt sna pléití an doiciméad bunaidh a shíniú a thuilleadh, mar gheall ar a staid sláinte nó tar éis a bháis, nó mar gheall ar a éirí as oifig nó dul in éag a théarma oifige, deimhneoidh an tUachtarán gur ghlac an Breitheamh sin páirt sna pléití.

([1]) IO L 265, 29.9.2012, lch. 1, arna leasú an 18 Meitheamh 2013 (IO L 173, 26.6.2013, lch. 65), an 19 Iúil 2016 (IO L 217, 12.8.2016, lch. 69), an 9 Aibreán 2019 (IO L 111, 25.4.2019, lch. 73), an 26 Samhain 2019 (IO L 316, 6.12.2019, lch. 103) agus an 2 Iúil 2024 (IO L, 2024/2094, 12.8.2024).

3. Déanfar doiciméad bunaidh an bhreithiúnais, arna shíniú, a shéalú agus a thaisceadh sa Chlárlann. Seirbheálfar cóip dheimhnithe den bhreithiúnas ar na páirtithe agus, i gcás inarb iomchuí, ar an gcúirt nó ar an mbinse a rinne an tarchur, ar na daoine leasmhara dá dtagraítear in Airteagal 23 den Reacht agus ar an gCúirt Ghinearálta.'.

6) Cuirtear an méid seo a leanas in ionad Airteagal 170b(2):

'2. Ar mholadh ón mBreitheamh is Rapóirtéir agus tar éis dó an tAbhcóide Ginearálta a éisteacht, déanfaidh Dlísheomra an bhreith ar an iarratas sin, ar Dlísheomra é arna bhunú go speisialta chun na críche sin, atá faoi stiúir Leas-Uachtarán na Cúirte agus ina mbeidh an Breitheamh is Rapóirtéir agus Uachtarán an Dlísheomra ina bhfuil triúr Breithiúna dár sannadh an Breitheamh is Rapóirtéir tráth a ainmnithe mar Bhreitheamh is Rapóirtéir.'.

7) Cuirtear an mír seo a leanas le hAirteagal 190:

'4. I gcás, in imeachtaí a bhaineann le hachomharc i gcoinne breithiúnas de chuid na Cúirte Ginearálta, ina ndéanann páirtí iarratas ar rúndacht i ndáil le hidiragraí os comhair na Cúirte Ginearálta, maidir le hábhar a chuirtear faoi bhráid na Cúirte Breithiúnais ar ábhar é ar déileáladh leis cheana féin mar ábhar rúnda i ndáil leis an bpáirtí sin le linn na n-imeachtaí ag an gcéad chéim, coimeádfar an rúndacht chéanna chun críocha na n-imeachtaí os comhair na Cúirte Breithiúnais.'.

8) Cuirtear an méid seo a leanas in ionad Airteagal 200:

'*Airteagal 200*

Tuairim a fhógairt agus a sheirbheáil

1. Tabharfar an Tuairim i gcúirt oscailte.

2. Síneoidh an tUachtarán, na Breithiúna a ghlac páirt sna pléití agus an Cláraitheoir doiciméad bunaidh na Tuairime. I gcás nach féidir le Breitheamh a ghlac páirt sna pléití an doiciméad bunaidh a shíniú a thuilleadh, mar gheall ar a staid sláinte nó tar éis a bháis, nó mar gheall ar a éirí as oifig nó dul in éag a théarma oifige, deimhneoidh an tUachtarán gur ghlac an Breitheamh sin páirt sna pléití.

3. Déanfar doiciméad bunaidh na Tuairime, arna shíniú, a shéalú agus a thaisceadh sa Chlárlann. Déanfar cóip dheimhnithe a sheirbheáil ar na Ballstáit uile agus ar na hinstitiúidí dá dtagraítear in Airteagal 196(1).'.

Airteagal 2

Déanfar na leasuithe seo ar na Rialacha Nós Imeachta, atá barántúil sna teangacha dá dtagraítear in Airteagal 36 de na Rialacha seo, a fhoilsiú in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh* agus tiocfaidh siad i bhfeidhm an chéad lá den dara mí i ndiaidh a bhfoilsithe.

Arna ndéanamh i Lucsamburg, an 2 Meitheamh 2026.

Cláraitheoir	*Uachtarán*
A. CALOT ESCOBAR	K. LENAERTS